

R O Z S U D O K
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beaty Miničovej a členiek JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Ivany Izakovičovej, v právnej veci žalobcu **M. P. K.**, právne zastúpený JUDr. P. A., advokátom, Č., proti žalovanému **F. N. M. S. R., T.**, IČO: X., o zaplatenie 2 797,14 Eur istiny s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19. novembra 2009, č. k. 34Cb 35/2002-190, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19. novembra 2009, č. k. 34Cb 35/2002-190 v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 19. 11. 2009, č. k. 34Cb 35/2002-190 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 2 797,14 Eur spolu s úrokom z omeškania zo sumy 100,52 Eur, a to

- 17,6% od 01. 01. 2001 do 31. 12. 2001,
- 15,5% od 01. 01. 2002 do 31. 12. 2004,
- 14% od 01. 01. 2005 do 30. 06. 2005,
- 15% od 01. 07. 2005 do 31. 12. 2005,
- 13% od 01. 01. 2006 do 30. 06. 2006,

- 14% od 01. 07. 2006 do 31. 12. 2006,
- 14,5% od 01. 01. 2007 do 30. 06. 2007,
- 14,7% od 01. 07. 2007 do 31. 12. 2007,
- 14,25% od 01. 01. 2008 do 31. 12. 2008,
- 10,5% od 01. 01. 2009 až do zaplattenia.

V ostatnej časti úrokov z omeškania súd žalobu zamietol a žalobcovi priznal trovy prvostupňového a odvolacieho konania vo výške 1 209,83 Eur.

V odôvodnení uviedol, že žalobou, podanou na súde dňa 29. 01. 2002, si uplatnil žalobca voči žalovanému právo na zaplattenie 84 266,60 Sk istiny a príslušenstva z titulu úrokov z omeškania za oneskorenú výplatu 37 ks dlhopisov F. N. M. S. vydaných na základe § 22 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu M. štátu na iné osoby, splatných k 30. 12. 2000 vo výške nominálnej hodnoty dlhopisu a výnosov vo výške diskontnej sadzby NBS platenej ku koncu bežného roka z ich menovitej hodnoty, t. j. 8,8% ročne. Po odpočítaní zrážkovej dane 15% z výnosov dlhopisov mu malo byť vyplatené 13 740,-- Sk za každý dlhopis, spolu 508 380,-- Sk. Žalovaný mu v dvoch termínoch vyplatil celkom 505 351,70 Sk, a to dňa 18. 10. 2001 68 211,10 Sk a 06. 12. 2001 437 140,60 Sk a zostalo nevyplatené 3 028,30 Sk. Poukázal na znenie § 24 ods. 6 zákona č. 92/1991 Zb., ktorý stanovuje, že dlhopis F. S., vrátane jeho výnosu, je splatný 31. 12. 2000. Za omeškanie s platením finančného záväzku v lehote splatnosti si žalobca k dátumom úhrad vyúčtoval zo zaplattených čiastok úroky z omeškania v celkovej výške 81 238,30 Sk. Ďalej požadoval 15,5% úrok z omeškania z nezaplatenej čiastky 3 028,30 Sk od 01. 01. 2001 až do zaplattenia.

Vo veci bol dňa 12. 07. 2002 vydaný platobný rozkaz pod č. k. 49 Rob 61/02-12, voči ktorému podal žalovaný včas odpor. Následne súd vec rozhodol rozsudkom č. k. 34Cb 35/02 zo dňa 20. 01. 2005, ktorým žalobu žalobcu zamietol a priznal žalovanému trovy konania 29 997,-- Sk. Na základe odvolania žalobcu zo dňa 21. 03. 2005 Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 3Obo 210/2006 z 09. 11. 2006 prvostupňový rozsudok vo veci samej potvrdil a v časti trov konania zmenil výrok a zaviazal žalobcu na náhradu trov konania žalovanému vo výške 22 504,70 Sk. Na základe mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora SR Najvyšší súd Slovenskej republiky ako sú dovolací uznesením sp. zn. 1M Obdo V 13/2007 z 28. 05. 2009, právoplatným 10. 07. 2009, zrušil rozsudok

prvostupňového i odvolacieho súdu a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vyslovil záväzný právny názor, že dobu splatnosti dlhopisov, s ktorou je spojený aj vznik povinnosti týmto dňom dlhopisy vyplatiť, rieši ustanovenie § 24 ods. 6 zákona č. 92/1991 Zb. v jeho platnom znení s tým, že ustanovenia § 24 ods. 6 a 11 si vzájomne neodporujú. Dlhopis je splatný 31. decembrom 2000 a so splatnosťou treba chápať dobu, kedy je dlžník povinný svoj záväzok splniť, a ak tento svoj záväzok nesplní, dostáva sa do omeškania. Ustanovením ods. 11, ktorý nerieši otázku splatnosti dlhopisov sa rieši vymedzenie doby privatizácie - koniec privatizačnej vlny. Privatizačná vlna je časové obdobie, ktoré sa začína dňom emisie dlhopisov F. podľa ust. § 22 ods. 2 a § 24 ods. 3 a končí uplynutím lehoty podľa § 524 ods. 12 (terajšie znenie odseku 11). Lehota splatnosti bola určená podľa § 524 ods. 6 a 7 cit. zákona a žalovanému nič nebránilo ku dňu uvedenému v odseku 6 a 7 splniť svoju povinnosť, najmä ak o existencii povinnosti vedel už niekoľko rokov. Žalovaný sa dostal do omeškania už dňom 1. januára 2001 (ods. 6), resp. 1. januára 1998 (ods. 7).

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca bol majiteľom 37 dlhopisov F. N. M. S. ISIN X. každý v menovitej hodnote 10 000,-- Sk, čo spolu s výnosom z dlhopisov vypočítaného podľa § 24 ods. 4 zákona č. 92/1992 Zb. predstavovalo čiastku 14 400,-- Sk a po zrazení 15% dane z výnosov 13 740,-- Sk. Celková výška nároku žalobcu preto predstavovala 508 380,-- Sk, z čoho bolo žalovaným uhradené žalobcovi: dňa 18. 10. 2001 suma 68 553,90 Sk a dňa 06. 12. 2001 suma 439 337,30 Sk prostredníctvom pobočky S. S., a.s. Nevyplatená čiastka činila 3 028,30 Sk a podľa tvrdenia žalovaného táto čiastka predstavovala poplatky S. S., a. s. a R. S. S.. Iba výška poplatkov S. S. je zrejmá aj z oboch jej výplatných lístkov, a to 342,80 Sk a 2 186,70 Sk, t. j. spolu 2 539,50 Sk. Medzi účastníkmi bola sporná skutočnosť, či tieto náklady má znášať žalobca, keď podľa tvrdenia žalovaného žalovaný takýto postup vyplácania dlhopisov zvolil v ústrety občanom v záujme zníženia ich nákladov spojených s vyplácaním dlhopisov, pretože žalovaný bol povinný podľa § 567 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplatiť v daný deň menovité hodnoty a výnosy v zákonom určenom mieste, t. j. v mieste svojho sídla. Žiaden z majiteľov dlhopisov sa však dňa 31. 12. 2000 do miesta sídla žalovaného nedostavil, ani v zmysle § 520 a § 522 Občianskeho zákonníka neposkytol v čase plnenia súčinnosť potrebnú na splnenie dlhu. Ani preto sa žalovaný nemohol dostať do omeškania s platením finančného dlhu.

Súd poukázal na ust. § 337 a § 339 Obchodného zákonníka, ako aj na samotný zákon č. 92/1991 Zb. a ust. § 8 ods. 1 písm. a/ zákona č. 286/1992 Zb. a uviedol, že nie je možné, aby náklady a poplatky, ktoré vznikli žalovanému v súvislosti s vyplácaním dlhopisov prostredníctvom svojich zmluvných partnerov, znášali veritelia. Preto súd nárok žalobcu na doplatenie zostatku nároku podľa § 24 ods. 4 vo výške 3 028,30 Sk považoval za dôvodný. Výška nároku vo vyjadrení v eurách predstavovala 100,52 Eur. Súd nemohol hodnotiť správanie žalobcu ako neposkytnutie potrebnej súčinnosti zmluvným partnerom žalovaného pri plnení peňažného záväzku žalovaným, pretože zákon ho k takejto povinnosti ani nezaväzoval.

Žalobca požadoval jednak vyčíslené úroky z omeškania z vyplatených istín, ktoré vyčíslil sumou 81 238,30 Sk za dobu od 01. 01. 2001 do 18. 10. 2001 zo sumy 68 553,90 Sk a 01. 01. 2001 do 06. 12. 2001 zo sumy 439 337,30 Sk, a to pôvodne sadzbou 15,5% ročne a úroky z omeškania zo sumy 3 028,30 Sk od 01. 01. 2001 až do zaplataenia, neskôr spresnením 17,6 % za obdobie od 01. 01. 2001 do 31. 12. 2001, 15,5% od 01. 01. 2002 do 31. 12. 2008 a 10,5 % od 01. 01. 2009 do zaplataenia, špecifikovaným v podaní zo 14. 10. 2009 s tým, že úroky z omeškania žiadal priznať podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí zdôraznil, že dôsledky omeškania dlžníka s platením peňažného záväzku sú upravené v § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka. Úprava zákonných úrokov z omeškania, pretože nebola preukázaná dohoda o výške úrokov z omeškania, v obchodnom práve prešla v období od 01. 01. 2001 až do rozhodnutia súdu rôznymi zmenami. Základom právnych úprav je závislosť úrokovej sadzby úrokov z omeškania za príslušné obdobie omeškania od výšky buď základnej sadzby NBS navýšenej o 10%, alebo o 10% vyššie, než je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, uplatňovaná pred prvým kalendárnym dňom kalendárneho polroka, v ktorom došlo k omeškaniu. Súd preto pri priznávaní úrokov z omeškania za jednotlivé doby omeškania postupoval podľa vyššie uvedených kritérií, boli však priznané úroky len v rámci žalobcom požadovanej výšky za konkrétne požadované obdobie. Súd preto priznal žalobcovi výšku požadovaných úrokov z omeškania od 16. 01. 2009 do zaplataenia, ktoré boli nižšie ako úroky z omeškania určené podľa predpisov občianskeho práva. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti rozsudku podal odvolanie žalovaný a žiadal jeho zmenu tak, že súd žalobu zamietne a uloží žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy prvostupňového aj odvolacieho konania. Uviedol, že aplikácia ustanovení Obchodného zákonníka prvostupňovým súdom na právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným, podľa jeho názoru nie je správna. Obchodný zákonník v ust. § 261 ods. 3 písm. c/ ustanovuje, že „touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy z burzových obchodov a ich sprostredkovania (§ 642) a ďalej z odplatných zmlúv, týkajúcich sa cenných papierov.“ Slová, a ďalej z odplatných zmlúv týkajúcich sa cenných papierov“ však boli zavedené až zákonom č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch, ktorým bol okrem iného novelizovaný Obchodný zákonník. Úmyslom tejto novely bolo podriadiť všetky odplatné zmluvy, týkajúce sa cenných papierov, výslovne upravené zákonom o cenných papieroch pod režim tzv. absolútnych obchodov. Podľa žalovaného ani jednu zo zmlúv upravených zákonom č. 600/1992 Zb. nemožno aplikovať na zmluvy uzatvárané v procese 2. vlny kupónovej privatizácie.

Žalovaný v odvolaní poukázal na ust. § 22 a § 24 zákona č. 92/1991 Zb. v znení zákona č. 190/1995 Z. z., ust. § 1 a § 4 nariadenia vlády č. 134/1994 Z. z. o vydávaní a použití investičných kupónov, ako aj na zákon č. 600/1992 Zb., z ktorých právnych predpisov podľa žalovaného vyplýva, že proces nadobudnutia investičných kupónov sa nespravuje ustanoveniami zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch. Žalovaný zdôraznil, že právny režim vydávania investičných kupónov treba posudzovať podľa občianskoprávných predpisov. Následne preto aj odvodený právny režim medzi žalobcom ako majiteľom dlhopisu F. (v prípade, že si ako majiteľ investičného kupónu uplatnil nárok na vydanie dlhopisu F.) a žalovaným treba posudzovať podľa občianskoprávných predpisov.

Podľa žalovaného z ust. § 567 ods. 1, § 520 a § 522 Občianskeho zákonníka vyplýva, že žalobca v záujme včasného splatenia dlhopisu bol povinný poskytnúť žalovanému potrebnú súčinnosť, spočívajúcu v tom, že sa mal osobne dostaviť do sídla veriteľa dňa 31. 12. 2000 alebo v dňoch nasledujúcich. Žalobca však v priebehu konania nepreukázal splnenie tejto jeho povinnosti, v dôsledku čoho sa žalobca sám dostal do omeškania a omeškanie žalovaného tak bolo vylúčené až do dňa, kedy boli dlhopisy žalovanému aj skutočne vyplatené. Prevzatím peňažnej hotovosti v pobočke S. S. potom žalobca akceptoval

návrh žalovaného na iné miesto plnenia, než v sídle žalovaného. Došlo tak k uzavretiu dohody o mieste plnenia v zmysle § 567 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

V súvislosti s priznaním sumy 100,52 € žalovaný poukázal na ust. § 35 Obč. zák., podľa ktorého podľa žalovaného žalobca prijatím plnenia od S. S., a. s., prijal aj podmienky splnenia záväzku ponúknuté žalovaným. Priznanie tejto sumy a úrokov z tejto sumy namietol tiež prekážkou veci už právoplatne rozhodnutej.

Napadnuté rozhodnutie podľa názoru žalovaného vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.), preto navrhuje, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu zmenil tak, že žalobu zamieta a zároveň rozhodol o trovách konania.

Žalobca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania v medziach dôvodov odvolania a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie, či sa žalovaný dostal do omeškania s vyplatením menovitej hodnoty a výnosu dlhopisov F. S. voči žalobcovi ako veriteľovi a vlastníkovi dlhopisov. Medzi účastníkmi nie je sporné, že žalovaný zaplatil dlhopisy, vrátane ich výnosov po 31. decembri 2000, teda po lehote splatnosti stanovenej na vyplatenie dlhopisu ust. § 24 ods. 6 zák. č. 92/1991 Zb.

Podľa žalovaného však z ust. § 567 ods. 1, § 520 a § 522 Obč. zák. vyplýva, že žalobca v záujme včasného splatenia dlhopisov bol povinný poskytnúť žalovanému potrebnú súčinnosť, spočívajúcu v tom, že sa mal osobne dostaviť do sídla veriteľa dňa 31. 12. 2000 alebo v dňoch nasledujúcich. Žalobca však v priebehu konania nepreukázal splnenie tejto jeho povinnosti, v dôsledku čoho sa žalobca sám dostal do omeškania a omeškanie žalovaného tak bolo vylúčené až do dňa, kedy boli dlhopisy žalovanému aj skutočne vyplatené. Prevzatím peňažnej hotovosti v pobočke S. S. potom žalobca akceptoval návrh žalovaného na iné miesto plnenia, než v sídle žalovaného. Došlo tak k uzavretiu dohody o mieste plnenia v zmysle § 567 ods. 1 Obč. zák.

Podľa vety prvej § 520 Občianskeho zákonníka k omeškaniu dlžníka nedôjde, ak veriteľ včas a riadne ponúknuté plnenie od neho neprijme, alebo mu neposkytne súčinnosť potrebnú na splnenie dlhu. V uvedenom ustanovení sú upravené prípady, kedy nedochádza k omeškaniu dlžníka. Veriteľovi potom nevzniká právo požadovať od dlžníka úroky, prípadne poplatok z omeškania. K tomu, aby nedošlo k omeškaniu dlžníka, plnenie musí byť ponúknuté riadne a včas, t. j. v čase splatnosti, prípadne aj skôr, ak je dlžník oprávnený plniť aj predčasne. Z činnosti súdu je známe, že žalovaný nepreukázal, že v dobe splatnosti svojho záväzku bol pripravený plniť, t. j. že mal dostatok peňažných prostriedkov, aby svoj záväzok k 31. decembru 2000 splnil. Tiež nepreukázal, že veriteľovi (žalobcovi), peňažné plnenie riadne a včas ponúkol. Preto ani odvolací súd na uvedenú námietku žalovaného v zmysle § 520 Občianskeho zákonníka nemohol prihliadnuť.

Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd aj námietku žalovaného, že žalobca ako osoba oprávnená na splatenie dlhopisov F. (ako veriteľ), sa dňa 31. 12. 2000 nedostavil do sídla žalovaného ako dlžníka a neposkytol žalovanému súčinnosť potrebnú na splatenie dlhopisov v zákonom mieste plnenia v zmysle § 567 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podľa tohto ustanovenia dlh sa plní na mieste určenom dohodou účastníkov a ak miesto plnenia nie je takto určené, je ním bydlisko alebo sídlo dlžníka. Z jeho činnosti je súdu tiež známe, že žalovaný ešte pred splatnosťou dlhopisov, t. j. pred 31. decembrom 2000 zverejnil spôsob, akým budú dlhopisy F. vyplácané. Tým, že veriteľ (žalobca) tento spôsob akceptoval, možno žalovaným určené miesto plnenia považovať za dohodnuté, a preto sa miesto plnenia nestalo sídlo žalovaného.

S uvedenou obranou žalovaného nemožno opomenúť tiež tvrdenie žalobcu, že sa niekoľkokrát do miesta sídla žalovaného dostavil a tohto k plneniu vyzýval. Neobstojí preto ani námietka žalovaného, že keď sa žalobca za účelom prevzatia plnenia nedostavil, prijatím plnenia od S. S., a. s., prijal aj podmienky splnenia záväzku, ponúknuté žalovaným. Bez ohľadu na uvedené žiada sa tiež uviesť, že z akceptovania navrhnutého miesta plnenia záväzku žalovaným nemožno vyvodiť, že medzi účastníkmi konania došlo zároveň k dohode o zániku časti nesplneného záväzku.

Odvolací súd nemohol prihliadnuť ani na námietku žalovaného, týkajúcu sa prekážky právoplatne rozhodnutej veci v časti priznania sumy 100,32 € a úrokov z omeškania z tejto

sumy. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 09. 11. 2006 č. k. 3 Obo 210/2006-150 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 20. 01. 2005 č. k. 34Cb 35/02-110 v znení opravného uznesenia z 29. 03. 2006 č. k. 34 Cb 35/02-142 boli uznesením dovolacieho súdu zo dňa 28. 05. 2009 č. k. 1M Obdo V 13/2008-169 zrušené v plnom rozsahu ako celok, ktorá skutočnosť je pre toto konanie záväzná a podstatná. Je právne bezvýznamná námietka, že vo svojom zrušujúcom rozhodnutí sa dovolací súd zaoberal výlučne iba otázkou splatnosti dlhopisov. Odvolací súd zdôrazňuje, že zrušujúcim rozhodnutím dovolacieho súdu sa rušili výrokové časti uvedených rozhodnutí, a nie časti ich odôvodnení.

Vzhľadom na uvedené skutkové a právne zistenia Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave v napadnutej časti podľa § 219 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 v spojení s § 224 O. s. p. tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal, pretože mu žiadne účelne vynaložené trovy odvolacieho konania nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 27. januára 2011

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová